

На відміну від міжнародного порядку, який існував завжди з часу появи міждержавних відносин, світовий порядок, як феномен загальнопланетарного масштабу, почав формуватися лише після появи глобальної міжнародної системи.

Ефективною етнонаціональна політика стає тоді, коли вона є «вулицею зі зворотним рухом». Обнадійливим орієнтиром в Україні є прагнення більшості громадян, суб'єктів етнополітичних взаємин, рухатися в бік гуманістичного ідеалу між людських відносин, досягнення міжнаціонального консенсусу в будь-яких проблемах.

Доцільність розвитку теорії міжнародних відносин в Україні, на чому варто наголосити, пояснюється необхідністю будувати прикладні дослідження на міцному фундаменті теоретичних знань. Просте запозичення таких знань зі скарбниці світової науки не може дати однозначного позитивного ефекту. Адже у теоретичну думку імплементована специфіка бачення світових процесів з погляду цивілізаційних, ідеологічних і культурних цінностей дослідника, які суттєво впливають на ті чи інші оцінки та інтерпретації міжнародних явищ і процесів сучасними науковими школами. Тобто їхні концепції та ідеї не можуть автоматично й некритично сприйматись в Україні, оскільки вимагають докладного аналізу та адаптації до реальних суспільних проблем і зовнішньополітичних завдань держави.

Перелік використаних джерел:

1. Поліщук О. Міжнародні відносини у 21 столітті: місце і роль України. *Грані*. 2019. Т. 22, № 9-10. С. 37-43

2. Гордіца К. А., Сливка Т. О. Структурні перетворення в Україні в контексті розвитку міжнародних економічних відносин: історичний вимір. *Економіка України*. 2020. № 2. С. 80-96

Сивак Олег, Строгуш Олег

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

РОЗВИТОК ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Перспективи для органічного виробництва в Україні надзвичайно позитивні. Підставами для успіху та збалансованого розвитку органічного сектору є, в першу чергу, впровадження відповідної стратегії. Інституційне середовище (включаючи науково-дослідницьку діяльність, освіту та дорадчі служби) разом з розбудовою ланцюга поставок та ринку (інструменти такі як маркетинг, комунікації тощо) є визначальними в цій стратегії та заслуговують на належну увагу. Вказана стратегія має вести до стабільної та передбачуваної політики на декілька років, яка фокусуватиметься на повноцінних ланцюгах постачання, що, в свою чергу, сприятиме не лише сільськогосподарському виробництву, але

й переробці та каналам збуту. І, найголовніше, така стратегія повинна мати підтримку відповідного міністерства на найвищому рівні.

Багато країн пересвідчилися на власному досвіді, що розвиток сильного органічного сектору не завжди є легким завданням, так само як і створення стабільного та зростаючого ринку органічних продуктів. Нідерланди, наприклад, відчули в минулому, що лише стимулювання виробництва в невеликому, а через це вразливому, органічному ринку швидко призводить до перевищення пропозиції над попитом та падінню цін і доходу. З цієї причини Нідерланди змінили свою політику на користь розвитку попиту. Більше того, уряд Нідерландів, фермери, переробники, трейдери, роздрібні торговці, банки та неурядові організації вирішили досягти домовленості, щоб збільшити не лише місцевий ринок, але також експортувати та імпортувати органічні продукти. Наприклад, голландський органічний сектор експортує 50% своєї продукції. Уряд Нідерландів також прийняв рішення витратити 50 мільйонів євро в 2008-2011 рр. для поширення обізнаності та інновацій, а також для стимулювання попиту та покращення виробничих зв'язків в органічному секторі.

Цей підхід дав позитивні результати. Органічний сектор Нідерландів набув професіоналізму і став важливим гравцем на ринку товарів споживання. Виробництво, переробка і логістика тісно пов'язані у цілісний виробничий процес, і продукт займає провідні позиції у супермаркетах. Наприклад, сьогодні у Нідерландах 80% обороту органічної продукції проходить через супермаркети. У 2016 році ринок голландського органічного сектора складав 2 млн. євро, включно з експортом (50%). У Нідерландах більше, ніж 1500 фермерів сертифіковані, 1700 компаній займаються переробкою органічних продуктів, все разом це 10 000 робочих місць.

Світовий ринок органічної продукції зростає. За останні 10 років загальний обіг зріс на 170% і досяг 83 млрд. доларів у 2017 році. 90% попиту на органічну продукцію – у країнах Євросоюзу і Сполучених Штатах Америки. Найбільше зростання продажу через торговельні мережі очікується саме в органічному секторі.

Україна з її родючими ґрунтами та низькими цінами на оренду землі може скористатися перевагами зростання попиту на органічну продукцію. Україна може повчитися на негативному і позитивному досвіді (найкращі практики) країн Європейського Союзу.

Особливо зараз, коли уряд України працює над впровадженням нових пілотних програм та політики в галузі сталого розвитку сільських територій (включаючи створення кооперативних структур) та земельною реформою для підтримки економічного та соціального розвитку сільських територій України. Іншою дуже важливою сферою, що отримує все більше уваги, є безпека та якість харчових продуктів.

Зростаючий роздрібний сектор в Україні і, зокрема, великі мережі супермаркетів та гіпермаркетів шукають місцевих постачальників, які зможуть гарантувати високу якість та стабільні поставки сертифікованих (органічних) харчових продуктів. Ця рушійна сила може також мати позитивний вплив на стале біодинамічне органічне сільське господарство.

Органічна продукція не так часто зустрічається на полицях дисконтних супермаркетів, тому частка таких продажів поки ще є невеликою. Свіжі органічні продукти, наприклад, яйця, хліб та овочі, посідають провідне місце на органічному ринку Швейцарії. Обсяги продажів усіх груп органічних продуктів стабільно зростали у попередні роки. Існують природні фактори, які стримують можливості органічного виробництва у Швейцарії та обмежують пропозицію внутрішнього ринку. Швейцарія імпортує все більше органічних продуктів, щоб задовольнити попит, який зростає.

Європейські країни мають не лише досвід виробництва органічної продукції, а й ефективного її просування на внутрішньому та зовнішньому ринках. На підставі створеної нормативно-правової бази у сфері органічного виробництва, маркування органічної сільськогосподарської продукції і продуктів харчування, впроваджуються спеціальні державні програми у цій сфері, що спрямовані, зокрема, на стимулювання розвитку ринку органічної продукції в кожній країні Європейського Союзу. Це сприяє не тільки активному виробництву органічних продуктів, а й розробці якісного комплексу просування даного товару. Даний приклад корисно застосувати при створенні вітчизняного органічного ринку та при виході експортерів органічної продукції на зарубіжні ринки.

Перелік використаних джерел:

1. The World of Organic Agriculture – Statistics and Emerging Trends. Organic Farming and Market Development in Europe and the European Union URL: <http://orprints.org/31187/1/willer-et-al-2017-europe.pdf>.
2. Willer H. The World of Organic Agriculture. Statistics and Emerging Trends 2017. FiBL/IFOAM Report. Frick & Bonn: IFOAM. 2017. P.340.

Тихненко Данійл
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ТА ЇЇ НАСЛІДКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

За останні п'ятдесят років кількість міжнародних мігрантів суттєво зросла. Загальна кількість мігрантів у 2020 році становила 281 млн. людей, що було на 128 мільйонів більше, ніж у 1990 році, і більш ніж втричі більше, ніж у 1970 році. Як результат, відбулось валове зростання грошових переказів за останні десятиліття, зі 126 мільярдів доларів у 2000 році до 702 мільярдів доларів у 2020 році.

Міжнародні грошові перекази – це грошові перекази або перекази в натуральній формі, які здійснюються мігрантами безпосередньо сім'ям або громадам у країнах їх походження. Незважаючи на прогнози значного зниження